

LXIX.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Udlaan af Stats-Laanefonden til Udstykning af større Landejendomme.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 24. Marts 1906.)

Der har indenfor Udvalget været Enighed om at ønske Lovforslaget fremmet. Det erkendes, at det kan være ønskeligt, at en større Landejendom, der udbydes til Salg, og som egner sig til Udstykning, kan udparcelleres i mindre Landbrug, saaledes at der skaffes ny selvstændige Hjem for et større eller mindre Antal Familier, og at det er forsvarligt, at Staten træder hjælpende til for at lette Købet og derigennem Udstykningen af en saadan Ejendom, naar det til Gengæld samtidig forlanges — som foreslaaet i Lovforslaget —, at de Foreninger, der dannes med det Formaal at købe Ejendomme til Udstykning, maa lade deres Vedtægter godkende af Regeringen, forpligtes til at skaffe en nærmere fastsat kontant Kapital og underkaste sig et almindeligt Tilsyn fra Regeringens Side. Der har ligeledes været Enighed indenfor Udvalget om det rigtige i, at Lovforslaget er bygget paa et filantropisk Grundlag. Staten bør ikke træde til for at fremhjelpe privat Spekulation eller privat Fortjeneste, men kun naar det drejer sig om en Opgave, der kan erkendes som samfundsnyttig, og Udvalget har

derfor ogsaa ladet det være sig magtpaaliggende at overveje og undersøge, hvorvidt det er muligt i Lovforslaget at indføre Bestemmelser, der yde Garanti mod, at den private Spekulation, imod Lovforslagets Hensigt, trænger sig ind paa dette Omraade. Man er imidlertid kommen til det Resultat, at man bør være varsom med at indføre for strenge Bestemmelser i saa Henseende; herved vil Lovens Benyttelse let kunne blive hemmet, uden at man dog fuldt ud vil kunne opnaa Sikkerhed for, at Lovens Hensigt ikke omgaas; den bedste Garanti ligger i det Tilsyn, der, som ovenfor nævnt, skal føres fra Regeringens Side, og som, ret benyttet, vil kunne, i alt Fald i det væsentlige, forhindre, at Loven benyttes imod sin Hensigt, men Udvalget har dog ønsket at præcisere sin Stilling til dette Spørgsmaal og har derfor foreslaaet, at det fastslaas i selve Lovforslaget, at hverken Bestyrelsen eller andre Medlemmer af Foreningen maa modtage noget Vederlag for deres Virksomhed. — Naar henses til, at Foreningens Medlemmer kunne faa 5 pCt. af deres indskudte Kapital, og at Ændringen, om den